

Introitus: „*Požehnan jsi, Hospodine, Bože Izraele, našeho otce, od věků až na věky.* 1. Paralipomenon 29,10

A když se modlíte, nebuďte jako pokrytci: ti se s oblibou modlí v synagógách a na nárožích, aby byli lidem na očích; amen, pravím vám, už mají svou odměnu. Když ty se modlíš, vejdi do svého pokojíku, zavři za sebou dveře a modli se k svému Otci, který zůstává skryt; a tvůj Otec, který vidí, co je skryto, ti odplatí. Při modlitbě pak nemluvte naprázdno jako pohané; oni si myslí, že budou vyslyšeni pro množství svých slov.

Nebuďte jako oni; vždyť váš Otec ví, co potřebujete, dříve než ho prosíte. Vy se modlete takto: Otče náš, jenž jsi v nebesích, buď posvěceno tvé jméno. Přijď tvé království. Staň se tvá vůle jako v nebi, tak i na zemi. Náš denní chléb dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my jsme odpustili těm, kdo se provinili proti nám. A nevydej nás v pokušení, ale vysvobod' nás od zlého.

Neboť Tvé jest království i moc i sláva navěky, amen

Matoušovo evangelium 6, 5-13

1. Paralipomenon 29, 10-20

Jakubova epištola 5,13-20

Nauč nás modlit se!

Slovo pro děti: Na břehu na molu stojí malý chlapec a mává ze všech sil na jednu velkou loď, která jede po řece. Přijde k němu starší pán, který venčí jezevčíka a začne mu domlouvát: „Nebud' hloupý! Kapitán tak velké lodi nemůže dát na křik malého kluka. Snad to nemyslíš vážně, nebud' hlupák! Potřebuješ něco, mohu ti pomoci?“ Tu se najednou jedna z těch velkých lodí otočila k břehu a za chvíli přistála u mola. Malý kluk se otočil po překvapeném muži s jezevčíkem a teprve odpověděl: „Pane, já nejsem hlupák! Ten kapitán na té velké lodi je můj tatínek!“ A stejně tak náš Bůh a otec, který je zároveň kapitánem všeho viditelného i neviditelného, slyší volání každého svého dítěte.

Ježíšův inspirativní modlitební život a Ježíšova inspirativní modlitba

V každém ekumenickém shromáždění je unikátní příležitost sdílet to, co máme společného. A zcela jistě sdílíme modlitbu Kristových učedníků, v níž se odvažujeme volat: „*Otče náš...*“ A jsou mezi námi lidé, kteří se doprošují, abychom je něco z té naší víry naučili. Jsou zmateni, když se v kostele vstává a kleká, odpovídá na knězovy pokyny. A vždy je to všem nějak jasné, ale tito noví lidé jsou naprosto zmateni. Nicméně, právě modlitba „*Otče náš...*“ je pro každého takového člověka poměrně známá a snad i přijatelná. Ví však, co se to vlastně modlí?

Když se Pán Ježíš na jednom místě modlil, jak zapsal evangelista Lukáš, učedníci jej požádali výuku modlitby. Šlo zjevně o styl, nikoli o nějakou formuli. Jan Křtitel také naučil svoje učedníky modlit se. Ježíšův styl byl tak lákavý, že přitahoval. Přestože k modlitbám utíkal od lidí, a svým učedníkům to také tak radí, modlitba na Ježíši byla vidět. Modlitby obřadné a na veřejných místech, modlitby užvaněné a plné slov – odpuzují. Co je na nás vidět, když vstáváme od modliteb? Jakou modlitbu provozujeme? Jaký styl z nás dýchá?

Modlitba nesmí nahrazovat činnost. Není útekem do nečinnosti. Bertold Brecht v Matce Kuráži má scénu, skutečně hodnou třicetileté války, v níž se na město hrne pohroma. Selka hučí do němé Katrin: „Modli se, němý zvíře, modli! Nic nemůžeme dělat proti krveprolití...!“ A začne se modlit jak o závod. Tu nemá dívka vystřelí k bubnu a začne vši silou bubnovat. Je zastřelena, ale město je vyburcováno k odporu.¹ Modlitba je souputníkem riskantní a náročné činnosti. Pokud v tomto byla Ježíšova odlišnost a přitažlivost, tak to znamenalo, že kolem Něj a s Ním se něco stále dělo a

¹ J. M. Lochman, *Otče náš*, Kalich 1993, str. 9

modlitba v tom měla významné místo!

Ježíšova forma modlitby je však překvapivě blízká modlitbě, kterou se modlili otcové v domácnostech a rabíni v synagógách. Modlí se Žalmy, modlí se modlitby, jež některé mají původ ve 2. století před Ním, jak počítáme letopočet my². Zatímco se Jan Křtitel lišil v jídelníčku a v oblékání, Pán Ježíš přinesl jiný obsah, spíše než jinou formu. A v tom byla jeho síla! Nezaměřujeme se na vymýšlení nových a nových odlišností od staré církve? Změna je uvnitř!

Proto tlačí modlitbu do soukromí. Sám soukromí vyhledává, jak jsme řekli, ale i jeho veřejná modlitba je velice osobní. A takto osobně se modlí i na kříži. Co to znamená dnes? Znamená to utíkat do soukromí, budovat si jej. Je sice pravda, že v našich draze zahypotekovaných domech máme garáže, ale nemáme modlitební komůrky, protože auto je důležitější, než modlitba³! Přesto si můžeme budovat místo, kde jsme sami s Bohem! Křeslo, komůrku, místo ke klekání, své malé komorní soukromí, kde může být Bible (v níž Bůh ke mně mluví) a kde mohu já odpovídat velice osobně v modlitbě.

Zuzana Wesley měla 16 dětí. A když potřebovala být sama k modlitbě vlezla si pod stůl, který tehdy kryl těžký ubrus, a měla své soukromí. Nebo hodila přes hlavu utěrku⁴. Možná si skutečně stačí někdy hodit modlitební šál přes hlavu. A modlit se. A to stále. Před služebním telefonem, po telefonu, před sprchou a po ní, před jídlem a při něm. Modlit se v soukromí. Modlit se s rodinou, modlit se s manželkou, s manželem. Tohle se nesmí ztratit, jinak ztratí i ten lidský vztah. Držet vztah k Bohu v akci, tj.: modlit se v malých skupinkách, kde jde o Boží milost, kde se dotýkáme lidského hříchu a Boží milosti odpuštění. Dva nebo tři z Matoušova evangelia (18, 19) ve zpovědním rozhovoru a také v modlitbě. Modlit se ve shromáždění a oslovovat osobně, komorně Pána před lidmi. Tady se připojme k modlitbě učedníků: „*Pane nauč nás modlit se!*“ (Lukášovo evangelium 11, 1) Naučit se kontaktu s Bohem a držet jej. V tom máme všichni co dělat. Tady se musíme učit...

Abychom prošli výraz po výrazu modlitbu „*Otče náš...*“, to je pro studijní skupinku. A je to krásné uvažování. Už začít tím *Otcem*, tím, že je *náš...* Ale nedá se to stihnout v nedělním kázání. Tady je možno nastínit směr našich modliteb. A pak se je učit. Můžete přijít: „*Danieli nauč mne modlit se!*“ Nebudu vás učit své modlitbě, ale modlitbě Pánově. A budu se učit s vámi!

Ale když máme modlitbu uvést obecně a říci alespoň to nejpodstatnější, pak je třeba vaše myšlenky nasměrovat k zajímavé podobnosti Davidovy modlitby a modlitby Pána Ježíše. Ten ji však ještě prohloubí. Jeho i Davidova modlitba začíná v nebi, u těch věcí, o které jde, u nichž se srovnáme. Pak sestoupíme do hlubin obyčejnosti. Přes chléb až k hříchu a odtud zase vzhůru k těm nejpodstatnějším věcem. Všimli jste si té podobnosti. Když použijete grafické znázornění, vidíte V a já při tom říkám, že modlitba Páně je obsahem a významem toho, co znamená „V Kristu“

Zopakujme si:

1. Ježíšova inspirativní modlitba? Jde o styl modlitby, změna je uvnitř! Folklórem církve je obecná a nicneřešící výtka, že se „sbor nemodlí“. Ovšem ta jen ukazuje, že si s tím nevíme sami rady. Je třeba modlitebníků, kteří by strhávali svým modlitebním životem. Ať je vidět, že se modlíme, ať to druhé vábí a přitahuje, aby se také modlili.

2 Jde o *tefila*, modlitbu osmnácti požehnání. Jak říká Di Sante, Židovská modlitba – K počátkům křesťanské liturgie, OIKOYMENH

3 John Piper ve výkladu Mt 6, 5-13

4 John Piper říká ve svých kázáních, www.desiringgod.org

2. Ježíšova modlitba byla přitažlivá proto, že se modlil a dělal. Dělal a modlil se. Za ním něco bylo! On byl na cestě, on bojoval, on vysvobozoval. Tak jej viděli. Když začal mluvit, byla z toho cítit moc! Modlitba tedy musí doprovázet činnost⁵! Dietrich Bonhoeffer říkal, že ten, kdo neodmítne násilí na Židech, nemůže a nesmí se modlit (zpívat) gregoriánský chorál.

3. Najděme si pro modlitbu místo v denním programu. Místo a čas aby byla komorní. Modleme se ve dvou, modleme se se svým životním partnerem, s dětmi. Modlitba musí mít místo v denním rozvrhu. Modlitba je místem zázraku odpuštění, bez ní nemůže proběhnout zpověď. Modlitba má místo i v širokém shromáždění, je službou, ba darem Ducha svatého pro církev. A i ta je vždy komorní.

4. Modlitba nás svým obsahem zachovává V Kristu. To je její obsah. Navykli jste se křížovat – jistě. Nechci, abyste se „*Věčkovali*“, ale chci vás učít obsah modlitby, která mění svět. To je modlitba, která začíná: „*Otče náš, jenž...*“

5 Dietrich Bonhoeffer říkal, že ten, kdo křičí na obranu Židů, může a smí zpívat gregoriánský chorál. (E.Bethge, Dietrich Bonhoeffer)